

**Ομιλία του Προέδρου του Δ.Σ του σωματείου Ολυμπιάς
Νεαπόλεως Άντρου Μιχαηλίδη για τον εορτασμό του
Αποστόλου Ανδρέα, Πολιούχου Αγίου της Νεάπολης, καθώς
επίσης για το μνημόσυνο των πεσόντων της Νεάπολης το
1974, την Κυριακή 29 Νοεμβρίου 2020, στο Ιερό Ναό του
Αποστόλου Ανδρέα του Συνοικισμού Στρόβολος 3**

Καταρχάς, θα ήθελα να απευθύνω θερμές ευχαριστίες στον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Μεσαορίας κ. Γρηγόριο, για τη φροντίδα που επιδεικνύει να συντηρούνται και να παραμένουν ολοζώντανες στη μνήμη όλων μας, οι κατεχόμενες πόλεις, οι ενορίες και τα χωριά μας, τιμώντας, έτσι, και την αρμοδιότητα που του έχει εμπιστευτεί η Εκκλησία μας, ως Προέδρου των Εκκλησιαστικών Επιτροπών των κατεχομένων ενοριών της Αρχιεπισκοπικής περιφέρειας.

Τον ευχαριστώ επίσης και για την πρόταση του να είμαι ο ομιλητής της σημερινής εκδήλωσης.

Θεοφιλέστατε,

Σεβαστά άλλα μέλη του Ιερατείου,

Κυρίες και Κύριοι,

Δεν μπορώ παρά να αρχίσω την ομιλία μου, επιχειρώντας να περιγράψω τα συναισθήματα που διακατέχουν σήμερα εμάς τους αείποτε κατοίκους του προαστίου της Νεάπολης. Συναισθήματα, κατ' αρχήν, χαράς και ευφροσύνης γιατί αξιωνόμαστε να πανηγυρίσουμε για μια ακόμη χρονιά τη μνήμη του Πολιούχου Αγίου μας, αποδίδοντας το οφειλόμενο σέβας και την τιμή που αξίζει στον Πρωτόκλητο των Αποστόλων μας.

Ταυτόχρονα, μας διακατέχουν και συναισθήματα θλίψης και πόνου, γιατί συνεχίζουμε να στερούμαστε το δικαίωμα της ελεύθερης, φυσικής παρουσίας μας στον κατεχόμενο περικαλλή ναό μας, στη Νεάπολη, τον οποίο οι βάρβαροι κατακτητές, μετέτρεψαν σε τζαμί.

Εκεί, στη Νεάπολη, οδηγούνται σήμερα οι μνήμες των παιδικών και νεανικών μας χρόνων. Εκεί, όπου οι γονείς μας μόχθησαν για να δημιουργήσουν τις οικογένειες και το βίός τους. Εκεί που πρωτοκαθίσαμε στα θρανία και παίξαμε στις αυλές, κάνοντας όνειρα ζωής.

Σ' εκείνους τους χώρους και τις όμορφες γειτονιές που οραματιζόμαστε να επιστρέψουμε μια μέρα ελεύθεροι και ασφαλείς, με τον ήχο των καμπάνων να στέλνει παντού, το χαρμόσυνο μήνυμα του τερματισμού των δεινών της ιδιαίτερης μας πατρίδας.

Από εκείνη την αποφράδα ημέρα του 1974, όλοι εμείς, το σωματείο μας, η εκκλησιαστική επιτροπή και η κοινοτική αρχή, ενωμένοι συμμετέχουμε στην επιτέλεση του ιερού χρέους και του καθήκοντός μας, να διατηρήσουμε βαθιά στην ψυχή μας, ολοζώντανη τη μνήμη της αγαπημένης μας Νεάπολης.

Κι αυτό, γιατί μόνον έτσι μπορούμε να κρατάμε όρθια την ελπίδα και τον πόθο της επιστροφής. Και όσο και αν οι σχεδιασμοί και οι πράξεις των κατακτητών απομακρύνουν την προοπτική επίτευξης αυτού του στόχου, όσο και μας θλίβει το γεγονός αυτό, το φρόνημα μας δεν κάμπτεται, δεν υποχωρεί.

Γιατί όπως τονίζει η φωνή του άλλου εθνικού μας ποιητή, του Κωστή Παλαμά, **«Χαρές και πλούτη κι αν χαθούν/ και τα βασίλεια κι όλα/ τίποτε δεν είναι/ σαν μένει όρθια η ψυχή κι ολόρθη».**

Οφείλουμε, λοιπόν, να διατηρήσουμε ολόρθο το φρόνημά μας, αφήνοντας το ως ιερή παρακαταθήκη στα παιδιά μας και στις επερχόμενες γενιές. Αλίμονο, αν καμφθούμε και αναγκαστούμε να συνεργήσουμε στη διαγραφή της τιμής και της πίστης προς στο καθήκον, που μας κληροδότησαν οι προηγούμενες γενιές και οι πεσόντες στη βάρβαρη εισβολή.

Αυτό, ποτέ. Δεν το επιτρέπουν ούτε οι αγαπημένοι μας που έφυγαν από τη ζωή και όλοι οι τεθνεώτες στην προσφυγιά Νεαπολίτες, τους οποίους

επίσης μνημονεύουμε σήμερα για την ανάπαυση της μακαρίας ψυχής τους.

Η Νεάπολη και όλη η περιοχή, η εκτός των βορείων τειχών της Λευκωσίας, κατέβαλε βαρύ τίμημα για την υπεράσπιση της ζωής των κατοίκων της, καθώς από νωρίς, μετά την ανεξαρτησία, βρέθηκε στο επίκεντρο της τουρκικής βουλιμίας και επιθετικότητας.

Με την τουρκική ανταρσία που εκδηλώθηκε τον Δεκέμβριο του 1963, οι κάτοικοι της Νεάπολης και των όμορων προς αυτήν προαστίων, εγκλωβίστηκαν για μεγάλο διάστημα, χωρίς καμιά διέξοδο προς την υπόλοιπη Λευκωσία, μέχρι που απελευθερώθηκαν από τις οργανωθείσες εθελοντικά τότε Ελληνοκυπριακές δυνάμεις.

Τα γεγονότα όμως εκείνα σημάδεψαν ανεξίτηλα τη Νεάπολη. Η περιοχή της Κωνσταντίας, που βρισκόταν μέσα στα ίδια διοικητικά όρια, εγκαταλείφθηκε από τους κατοίκους της και μετατράπηκε σε νεκρή περιοχή. Και μόνο μια διέξοδος είχε απομείνει προς τη Λευκωσία, μέσα από τη γειτονική Ομορφίτα και το Καϊμακλί.

Την ίδια τύχη είχε και η γειτονική επίσης κοινότητα του Τράχωνα που βρίσκεται στη βόρεια πλευρά της Νεάπολης. Όλες οι περιοχές αυτές έζησαν έντονα τις συνέπειες και τα προβλήματα της τουρκικής διχοτομικής και επεκτατικής πολιτικής.

Τα πολύ χειρότερα ήρθαν όμως με την Τουρκική εισβολή αμέσως μετά το προδοτικό πραξικόπημα.

Το πρωινό της 20^{ης} Ιουλίου 1974, ταυτόχρονα με την έναρξη της απόβασης των Τουρκικών στρατευμάτων στην Κερύνεια, ο ουρανός της Λευκωσίας γέμισε από Τούρκους αλεξιπτωτιστές. Και την ίδια ώρα άρχισαν να κτυπούν πιο έντονα οι παλμοί της καρδιάς των νέων της περιοχής που ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στο κάλεσμα για υπεράσπιση της ελευθερίας και της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας.

Μέσα από τον καταιγισμό των σφαιρών και των βλημάτων των βαρέων όπλων, έσπευσαν να καταταχθούν στις μονάδες τους, ενώ οι κληρωτοί

άνδρες του Τρίτου Λόχου του 211 Τάγματος Πεζικού που επάνδρωναν της φυλάκια της περιοχής είχαν αρχίσει από το πρωί να αποκρούουν τις τουρκικές επιθέσεις. Ολόκληρη η βόρεια περιοχή της Λευκωσίας μετατράπηκε δια μιας σε θέατρο σκληρών πολεμικών συγκρούσεων με τους κατοίκους της να εγκαταλείπουν έντρομοι και με αγωνία τα σπίτια τους για αναζήτηση ασφαλούς καταφυγίου.

Μέχρι τις 23 Ιουλίου 1974 που καταλήφθηκε η Νεάπολη, ο Τράχωνας και μεγάλο τμήμα της Ομορφίτας, πολλοί ήταν οι νέοι που πρόσφεραν με ηρωισμό και αυτοθυσία τη ζωή τους, παρόλο που γνώριζαν πως ο αγώνας στον οποίο συμμετείχαν ήταν καταφανώς άνισος λόγω των υπεράριθμων και πολύ καλύτερα εξοπλισμένων δυνάμεων του εχθρού.

Στην ίδια τη γενέτειρά του τη Νεάπολη, έπεσε ηρωικά μαχόμενος ο έφεδρος ανθυπολοχαγός του Τρίτου Λόχου του 211 Τάγματος Πεζικού **Σωτήρης Κωνσταντίνου Χαριλάου**. Καθηγητής φυσικομαθηματικών, γεννήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 1950. Θάφτηκε σε ομαδικό τάφο στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας. Τα οστά του ταυτοποιήθηκαν το 2000 και ετάφη επισήμως στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας.

Στη Νεάπολη έπεσε ηρωικά μαχόμενος και ο επίσης Νεαπολίτης **Παναγιώτης Χατζηγεωργίου** που, παρόλο καταδρομέας, κατατάχθηκε από τις πρώτες ώρες στο 211 Τάγμα Πεζικού για υπεράσπιση της περιοχής του δίνοντας σκληρές μάχες με τον εχθρό. Γεννήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1947 και είχε δυο παιδιά. Τα λείψανα του βρέθηκαν σε ομαδικό τάφο στον Τράχωνα και η κηδεία του τελέστηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 2011.

Ένας άλλος Νεαπολίτης που έπεσε στην περιοχή είναι ο **Ανδρέας Αλεξάνδρου**, αθλητής της Ολυμπιάδας Νεαπόλεως. Γεννημένος στις 9 Μαΐου 1955, προσφέρθηκε εθελοντικά να βοηθήσει στην απόκρουση των επιθέσεων του εχθρού. Έξω από τον Αστυνομικό Σταθμό Νεαπόλεως τραυματίστηκε θανάσιμα από θραύσμα βλήματος όλμου. Ετάφη σε ομαδικό τάφο στο Κοιμητήριο Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Στο ίδιο Κοιμητήριο τελέστηκε η επίσημη ταφή του στις 27 Μαΐου 2000, μετά την ταυτοποίηση των οστών του.

Άλλοι Νεαπολίτες που πρόσφεραν τον εαυτό τους στο θυσιαστήριο της ελευθερίας της πατρίδας μας είναι:

-Ο Ανθυπολοχαγός των Καταδρομών **Αντώνης Αγγρότης** ο οποίος έχασε τη ζωή του στις μάχες του αεροδρομίου Λευκωσίας κατά την πρώτη μέρα της εισβολής. Τα οστά του βρέθηκαν σε μαζικό τάφο, και ακολούθησε η επίσημη ταφή του στις 19 Σεπτεμβρίου 2001 στο κοιμητήριο Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, την 21 Ιανουαρίου 2003 προήχθη στο βαθμό του Υπολοχαγού.

- Ο ανθυπολοχαγός **Μάριος Φυσεντζίδης** του 70 Τάγματος Μηχανικού. Γεννήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1950 και αποπεράτωσε τις πανεπιστημιακές του σπουδές του στον Καναδά. Για 36 χρόνια το όνομα του περιλαμβανόταν στον κατάλογο των αγνοουμένων. Χάθηκε σε αποστολή της μονάδας του για επίστρωση ναρκοπεδίων στην περιοχή της Λαπήθου και Καραβά, όταν αυτή καταλήφθηκε από τα τουρκικά στρατεύματα στις 6 Αυγούστου 1974. Τα οστά του εντοπίστηκαν σε ομαδικό τάφο μαζί με τα οστά άλλων συμπολεμιστών του. Κηδεύτηκε στις 11 Οκτωβρίου 2010.

-Ο επίσης αθλητής της Ολυμπιάδας Νεαπόλεως και καταγόμενος από τον Τράχωνα **Κλεόβουλος Παντελή**, εξακολουθεί να περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αγνοουμένων. Υπηρετούσε ως δεκανέας στο 241 Τάγμα Πεζικού που είχε ως έδρα του την Αθαλάσσα. Τα ίχνη του χάθηκαν στην περιοχή της Βώνης στις 14 Αυγούστου 1974, ημέρα έναρξης της δεύτερης φάσης της τουρκικής εισβολής.

- Στον κατάλογο των αγνοουμένων παραμένει και το όνομα του επίσης Νεαπολίτη **Γεώργιου Χατζηκυριάκου**, Ανθυπολοχαγού στο 366 Τάγμα Πεζικού. Σπούδαζε ιατρική στην Αθήνα όταν ξέσπασε η Τουρκική εισβολή. Τα ίχνη του χάθηκαν στην περιοχή Μύλοι του Καραβά, όπου η μονάδα του έδωσε σκληρές μάχες με τον εχθρό.

Κυρίες και Κύριοι,

Για την υπεράσπιση της Νεάπολης, όπως και του γειτονικού Τράχωνα, βαρύς υπήρξε ο φόρος αίματος που πληρώθηκε και από άλλους λεβεντονιούς της Κύπρου. Για όλους εμάς αποτελεί ιερό χρέος η απόδοση τιμής και στους άλλους άνδρες του Τρίτου Λόχου του 211 Τάγματος Πεζικού που με ηρωισμό και αυτοθυσία στάθηκαν απέναντι από τις Τουρκικές δυνάμεις.

-Συνολικά 37 νεκροί αξιωματικοί και στρατιώτες, καθώς και 3 εθελοντές. Αγνοούμενοι μέχρι σήμερα, 10.

Στη θυσία όλων αυτών των ηρώων κλείνουμε ευλαβικά το γόνα. Αντιστάθηκαν στον Τουρκικό Αττίλα γράφοντας σελίδες λαμπράς δόξας, σε μια εποχή, μάλιστα, προδοσίας και αποδυναμωσης της Εθνικής Φρουράς, προσφέροντας για την ελευθερία μας, ό,τι πολυτιμότερο είχαν, την ίδια τους τη ζωή.

Σαράντα έξι χρόνια από τότε τελούμε μνημόσυνα για τους πεσόντες και δεήσεις για τους αγνοουμένους. Δεν είναι όμως μνημόσυνα μόνο υπέρ της αναπαύσεως της ψυχής των τεθνεώτων ή δεήσεις για την εξακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων. Ταυτόχρονα, οι ύμνοι και οι δεήσεις εκπέμπονται για την ανάταση της δικής μας ψυχής, που είτε βγήκαμε ζωντανοί από εκείνη τη λαίλαπα του 1974, είτε γεννηθήκαμε στα χρόνια που ακολούθησαν. Όλοι εμείς έχουμε επωμιστεί την ευθύνη για τη δικαίωση της θυσίας εκείνων. Γι αυτό και δεν πρέπει να επιτρέψουμε στη λήθη να συνθλίψει τη μνήμη μας και να επιφέρει τη συμφιλίωση μας με την κατοχή της πατρίδας μας, τον σφετερισμό των πατρογονικών μας εστιών και την καταπάτηση των δικαιωμάτων μας.

Δόξα και τιμή αρμόζει στους ήρωες της Νεάπολης, δόξα και τιμή σε όλους τους ήρωες των αγώνων μας.

